

Công vụ các Sứ đồ (#1)
Giới thiệu Sách Công vụ các Sứ đồ
Công vụ 1:1-26
Bài giảng của Bà Mục sư Châu Huệ Hiền

Cây cầu nối giữa các sách Phúc Âm và việc rao giảng Phúc Âm trên toàn thế giới

Hôm nay chúng ta bắt đầu tìm hiểu sách Công vụ, một cuốn sách quan trọng. Cuốn sách này nói về điều gì và tại sao nó lại quan trọng?

Cuộc đời và sự dạy dỗ của Chúa Giê-su được ghi lại trong bốn sách Phúc Âm: Ma-thi-ơ, Mác, Lu-ca và Giăng. Sau khi Chúa bị đóng đinh trên thập tự giá và sống lại từ cõi chết, Ngài đã hiện ra với các môn đồ và giao cho họ đại mạng lệnh rao giảng Phúc Âm cho đến tận cùng trái đất. Sau đó, các môn đồ đã thực hiện các mạng lệnh của Chúa, và các hoạt động của họ được ghi lại trong sách Công vụ. Vì vậy, sách Công vụ là cây cầu nối giữa các lời tường thuật trong Phúc Âm về Chúa Giê-su Christ và việc rao giảng Phúc Âm sau khi Chúa phục sinh.

Chúa Giê-su truyền lệnh cho các sứ đồ ở lại Giê-ru-sa-lem để chờ đợi điều Đức Chúa Cha đã hứa

Công vụ 1:1-8 (ESV) Hỡi Tê-ô-phi-lơ, trong sách thứ nhất, tôi đã thuật lại mọi điều Đức Chúa Giê-su bắt đầu làm và dạy, ² cho đến ngày Ngài được cất lên trời, sau khi Ngài cậy Đức Thánh Linh mà răn dạy các sứ đồ Ngài đã chọn. ³ Sau khi chịu thương khó, Ngài dùng nhiều chứng cứ chắc chắn để tỏ mình đang sống cho các sứ đồ xem, hiện ra với họ trong bốn mươi ngày và phán về vương quốc Đức Chúa Trời. ⁴ Trong khi ở với họ, Ngài truyền lệnh: “Đừng rời khỏi Giê-ru-sa-lem, nhưng phải chờ đợi điều Đức Chúa Cha đã hứa, là điều các con đã nghe Ta nói; ⁵ vì Giăng đã làm báp-têm bằng nước, nhưng ít ngày nữa, các con sẽ chịu báp-têm bằng Đức Thánh Linh.” ⁶ Vậy, khi những người đó tụ họp lại, họ hỏi Ngài: “Lạy Chúa, có phải trong lúc này Chúa sẽ khôi phục vương quốc cho Y-sơ-ra-ên chăng?” ⁷ Ngài đáp: “Kỳ hạn và ngày giờ mà Đức Chúa Cha đã tự quyền định lấy, đó không phải là việc các con nên biết. ⁸ Nhưng khi Đức Thánh Linh giáng trên các con, các con sẽ nhận lấy quyền năng, và làm chứng nhân cho Ta tại Giê-ru-sa-lem, cả xứ Giu-đê, xứ Sa-ma-ri, cho đến cùng trái đất.” (Công-vụ 1:1-8 ESV)

1. Người nhận sách Công vụ

Ở đây, phân đoạn này nói ngay từ phần đầu trong câu 1, “Hỡi Tê-ô-phi-lơ, trong sách thứ nhất, tôi đã thuật lại mọi điều Đức Chúa Giê-su bắt đầu làm và dạy”; sách được gửi cho một người tên là Tê-ô-phi-lơ (“Tê-ô-phi-lơ” có nghĩa là “người yêu mến Đức Chúa Trời”); ông là người nhận sách Công vụ.

2. Sách Công vụ là cuốn sách thứ hai

Câu 1 cũng nói rằng cuốn sách thứ nhất kể về mọi điều Đức Chúa Giê-su bắt đầu làm và dạy, điều đó có nghĩa Công vụ là cuốn sách thứ hai. Vậy thì cuốn sách thứ nhất là gì?

Lu-ca 1:3 (ESV) thưa ngài Tê-ô-phi-lơ vô cùng tôn kính, vì tôi đã tìm hiểu cẩn kẽ mọi việc từ đầu, nên tôi cũng thấy cần phải viết một bài tường thuật theo thứ tự cho ngài,

Câu Kinh Thánh này nói rằng Phúc Âm Lu-ca cũng được viết cho cùng một người nhận là Tê-ô-phi-lơ giống như sách Công vụ; do đó, cuốn sách thứ nhất là Phúc Âm Lu-ca, và cuốn sách thứ hai là sách Công vụ. Cả hai đều do Lu-ca viết cho cùng một người là Tê-ô-phi-lơ.

3. Lời hứa của Đức Chúa Cha: báp-têm bằng Đức Thánh Linh

Phân đoạn Công vụ 1:1-8 nói rằng cuốn sách thứ nhất, Phúc Âm Lu-ca, là về sự dạy dỗ của Chúa Giê-su và công việc của Ngài giữa dân chúng. Sau khi Chúa bị đóng đinh trên thập tự giá và sau đó sống lại từ cõi chết, Ngài đã hiện ra với 11 sứ đồ (trừ Giu-đa, kẻ đã phản bội Chúa). Trong bốn mươi ngày, Chúa đã dạy họ nhiều điều về Vương quốc Đức Chúa Trời (vui lòng tham khảo loạt bài giảng trước đây của tôi về “Vương quốc Đức Chúa Trời và Sự sống Đời đời”). Trong các câu 4-5, Chúa bảo họ ở lại Giê-ru-sa-lem để chờ đợi điều Đức Chúa Cha đã hứa:

Công vụ 1:4-5 (ESV) Trong khi ở với họ, Ngài truyền lệnh: “Đừng rời khỏi Giê-ru-sa-lem, nhưng phải chờ đợi điều Đức Chúa Cha đã hứa, là điều các con đã nghe Ta nói; ⁵ vì Giăng đã làm báp-têm bằng nước, nhưng ít ngày nữa, các con sẽ chịu báp-têm bằng Đức Thánh Linh.”

Ở đây, Chúa đã nói với các môn đồ về lời hứa của Đức Chúa Cha, đó là báp-têm bằng Đức Thánh Linh.

“Báp-têm bằng Đức Thánh Linh” rất quan trọng, và là điều mà tất cả các Cơ-đốc nhân đều nên tìm kiếm và kinh nghiệm. Thông thường, Cơ-đốc nhân không nên tìm kiếm những trải nghiệm thuộc linh chỉ để thỏa mãn sự kiêu ngạo và sự tò mò của bản thân, nhưng trải nghiệm đặc biệt này chúng ta nên tìm kiếm: “báp-têm bằng Đức Thánh Linh”.

4. Lời chứng của tôi

Tôi chịu báp-têm vào năm 1983 tại Hội thánh Kinh thánh Ottawa. Theo thông lệ của Hội thánh, tất cả những người mới chịu báp-têm sẽ chia sẻ lời chứng của mình trên bục giảng một tuần sau khi báp-têm. Bản tính tôi rất nhút nhát; thời thơ ấu ở Việt Nam, ở trường tôi không dám nói một lời nào để trả lời các câu hỏi của giáo viên mặc dù tôi biết tất cả các câu trả lời, và điều đó khiến các giáo viên rất tức giận. Không chỉ vậy, tiếng Anh của tôi rất kém trong thời gian ở Ottawa vì tôi tự học tiếng Anh; tôi không có giáo viên hướng dẫn. (Vui lòng tham khảo lời chứng của tôi “Bài Làm Chứng của Châu Huệ Hiền” tại trang web của tôi www.vietngutinlanh.com.) Sau khi chịu báp-têm, tôi chuẩn bị lời chứng của mình bằng tiếng Hoa, viết xuống từng chữ. Mục sư sắp xếp một người chị em làm thông dịch viên cho tôi. Khi tôi bước lên bục giảng, toàn thân tôi run rẩy, nhưng tôi không dừng lại, tôi vẫn tiếp tục bước đi. Tôi đứng trên bục giảng, và khi vừa mở miệng, đột nhiên tôi có cảm giác như một xô nước lớn đổ xuống đầu mình. Tôi khá sốc, nhưng mọi nỗi sợ hãi của tôi đều biến mất. Tôi nhìn vào lời chứng đã viết của mình và đọc cẩn thận, rõ ràng từng chữ. Kể từ ngày đó, tôi đã được biến đổi, và từ đó luôn rất khao khát được chia sẻ lời Đức Chúa Trời và về trải nghiệm của mình.

Chúng ta sẽ tìm hiểu về báp-têm bằng Đức Thánh Linh trong chương tiếp theo, Công vụ 2.

Chúa Giê-su sẽ trở lại theo cùng một cách như Ngài đã lên trời

Công vụ 1:9-11 (ESV) Sau khi phán những điều này, đang khi họ nhìn xem, Ngài được cất lên, và một đám mây tiếp Ngài khuất đi khỏi mắt họ. ¹⁰ Đang khi Ngài ngự lên, họ còn đăm đăm nhìn lên trời, kìa, có hai người mặc áo trắng đứng bên cạnh họ, ¹¹ và nói: “Hỡi những người Ga-li-lê, sao các ông còn đứng nhìn lên trời? Đức Chúa Giê-su này, Đấng vừa được cất lên trời khỏi các ông, sẽ trở lại theo cùng một cách như các ông đã thấy Ngài lên trời vậy.”

Phân đoạn này nói rằng Chúa Giê-su đã được cất lên trời. Sau khi Chúa dạy dỗ các sứ đồ xong, Ngài được cất lên, và một đám mây tiếp Ngài khuất đi khỏi mắt họ. Hai người mặc áo trắng hiện ra, và nói với các sứ đồ rằng Chúa Giê-su sẽ trở lại theo cùng một cách như Ngài đã được cất lên trời.

Đây là một lời tiên tri, và là một lời tiên tri rất quan trọng. Chúa đã liên tục cảnh báo chúng ta rằng nhiều christ giả sẽ xuất hiện trong những Ngày Sau Rốt, và chúng sẽ lừa dối nhiều người và khiến nhiều người đi lạc lối. Nhưng ở đây, câu 11 nói rằng Chúa Giê-su sẽ trở lại theo cùng một cách như Ngài đã lên trời. Ngày nay, mạng lưới truyền thông toàn cầu thông qua web rất tiên tiến và hiệu quả đến mức cả thế giới sẽ nhìn thấy sự quang lâm của Ngài trong thời gian thực. Điều đó có nghĩa là bất cứ ai không từ trên trời giáng xuống thì không phải là Chúa Giê-su Christ trở lại! Đó là dấu hiệu rõ ràng để phân biệt ai là Đấng Christ thật và ai là christ giả!

Chọn một sứ đồ để thay thế Giu-đa

Công vụ 1:12-26 (ESV) Sau đó, từ núi gọi là Ô-liu, các ông trở về Giê-ru-sa-lem; núi này ở gần Giê-ru-sa-lem, cách một quãng đường được phép đi trong ngày sa-bát. ¹³ Khi đã vào thành, họ lên một phòng cao, nơi họ đang ở, gồm có Phi-e-rơ, Giăng, Gia-cơ, và An-rê; Phi-líp và Thô-ma; Ba-tô-lê-mê và Ma-thi-ơ; Gia-cơ con của A-phê, Si-môn Xê-lốt, và Giu-đa con của Gia-cơ. ¹⁴ Tất cả những người này cùng với các phụ nữ, Ma-ri mẹ của Đức Chúa Giê-su, và các em trai Ngài, đều đồng tâm hiệp ý và kiên trì cầu nguyện. ¹⁵ Trong những ngày đó, Phi-e-rơ đứng lên giữa các anh em (số người nhóm lại khoảng một trăm hai mươi người) và nói: ¹⁶ “Thưa anh em, lời Kinh Thánh mà Đức Thánh Linh đã dùng miệng Đa-vít để nói trước về Giu-đa, kẻ dẫn đường cho những kẻ bắt Đức Chúa Giê-su, phải được ứng nghiệm. ¹⁷ Vì nó vốn được kể vào sổ chúng ta và đã được chia phần trong chức vụ này.” ¹⁸ (Tên này dùng tiền thưởng của tội ác mình mà mua một đám ruộng, rồi ngã nhào xuống, vỡ bụng, và tất cả ruột gan đều đổ ra ngoài. ¹⁹ Mọi người ở Giê-ru-sa-lem đều biết việc này, nên theo tiếng bản xứ, họ gọi đám ruộng đó là A-kên-đa-ma, nghĩa là Ruộng Huyết.) ²⁰ “Vì trong sách Thi Thiên có chép: ‘Nguyện chỗ ở của nó trở nên hoang vu, và không ai ở đó’; và ‘Nguyện người khác nhận lấy chức vụ của nó.’” ²¹ Vậy, trong số những người đã cùng đi với chúng ta trọn thời gian Chúa là Đức Chúa Giê-su ra vào giữa chúng ta, ²² bắt đầu từ lúc Giăng làm báp-têm cho đến ngày Ngài được cất lên khỏi chúng ta—một trong những người này phải cùng chúng ta làm chứng nhân về sự sống lại của Ngài.” ²³ Họ đề cử hai người: Giô-sép gọi là Ba-sa-ba, cũng gọi là Giúc-tô, và Ma-thi-a. ²⁴ Rồi họ cầu nguyện và nói: “Lạy Chúa, Ngài biết lòng mọi người, xin chỉ cho chúng con biết trong hai người này, Ngài đã chọn ai ²⁵ để nhận lấy chỗ trong chức vụ và chức sứ đồ này, mà Giu-đa đã từ bỏ để đi đến nơi dành riêng cho mình.” ²⁶ Họ bắt thăm, thăm trúng Ma-thi-a; người bèn được liệt vào sổ mười một sứ đồ.

Phân đoạn này nói rằng 11 sứ đồ đã trở về Giê-ru-sa-lem để chờ đợi báp-têm bằng Đức Thánh Linh đúng như lời Chúa Giê-su đã dặn bảo họ. Cùng với Ma-ri mẹ của Chúa Giê-su, các em trai Ngài và một số phụ nữ khác đã đi theo Chúa Giê-su, họ đã thành lập một nhóm khoảng 120 người và chuyên tâm cầu nguyện mỗi ngày. Trong một ngày nọ, Phi-e-rơ đứng lên và đề nghị họ chọn một người trong số họ để thay thế Giu-đa, kẻ đã phản bội Chúa Giê-su.

Xin lưu ý rằng Phi-e-rơ và các môn đồ không đi đến quyết định này dựa trên ý kiến riêng của họ, mà họ đã làm theo lời tiên tri trong sách Thi Thiên. Phần đầu tiên của lời tiên tri: “Nguyện chỗ ở của nó trở nên hoang vu, và không ai ở đó” được trích từ Thi Thiên 69:25:

Thi Thiên 69:25 (ESV) Nguyện chỗ ở của chúng trở nên hoang vu; nguyện không ai ở trong trại của chúng.

Phần thứ hai của lời tiên tri: “Nguyện người khác nhận lấy chức vụ của nó” được trích từ Thi Thiên 109:8:

Thi Thiên 109:8 (ESV) Nguyện những ngày của nó thêm ngắn ngủi; nguyện người khác nhận lấy chức vụ của nó!

Sau đó, các môn đồ đề cử hai người đã đi theo Chúa Giê-su trong suốt thời gian kể từ khi Giảng Báp-tít làm báp-têm cho đến ngày Chúa Giê-su được cất lên trời. Một người là Giô-sép gọi là Ba-sa-ba, người kia là Ma-thi-a. Họ bắt thăm, và thăm trúng Ma-thi-a; do đó ông được thêm vào mười một sứ đồ.

Kết luận

Xin lưu ý rằng đây là lần cuối cùng việc bắt thăm được tìm thấy trong Kinh Thánh. Bắt thăm là một thông lệ phổ biến trong Kinh Thánh Hê-bơ-rơ. Kể từ thời A-rôn và Môi-se, người Y-sơ-ra-ên thường dùng U-rim và Thu-mim để bắt thăm nhằm tìm cầu ý muốn của Giê-hô-va Đức Chúa Trời. Nhưng khi đến thời của Tân Ước, đây là lần cuối cùng các Cơ-đốc nhân bắt thăm, bởi vì sau sự kiện này, Đức Thánh Linh đã được ban cho các môn đồ như Chúa Giê-su đã hứa, và họ sẽ được Đức Thánh Linh dẫn dắt, và không cần phải bắt thăm nữa.

Giăng 14:26 (ESV) Nhưng Đấng Yên Ủi, tức là Đức Thánh Linh mà Đức Chúa Cha sẽ nhân danh Ta sai đến, Ngài sẽ dạy dỗ các con mọi điều và nhắc cho các con nhớ tất cả những gì Ta đã phán với các con.

Giăng 16:13 (ESV) Khi Thần Lẽ Thật đến, Ngài sẽ dẫn các con vào mọi sự chân lý, vì Ngài không tự mình nói, nhưng sẽ nói những gì Ngài nghe, và Ngài sẽ công bố cho các con những việc sẽ đến.

Nhưng mặt khác, chỉ những môn đồ thật lòng tuân theo trọn vẹn sự dạy dỗ của Chúa mới được Đức Thánh Linh dẫn dắt và sẽ biết được ý muốn của Giê-hô-va Đức Chúa Trời:

Rô-ma 12:1-2 (ESV) Vậy, thưa anh em, bởi sự thương xót của Đức Chúa Trời, tôi khuyên anh em hãy dâng thân thể mình làm của lễ sống, thánh khiết và đẹp lòng Đức Chúa Trời, đó là sự thờ phượng phải lẽ của anh em. ² Đừng rập khuôn theo đời này, nhưng hãy được biến hóa bởi sự đổi mới của tâm trí mình, để qua sự thử nghiệm, anh em có thể nhận biết đâu là ý muốn của Đức Chúa Trời, đâu là điều tốt lành, đẹp lòng và trọn vẹn.

Chỉ những người sẵn lòng dâng thân thể mình một cách trọn vẹn làm của lễ sống cho Giê-hô-va Đức Chúa Trời, mới được đổi mới tâm trí, và có thể nhận biết được ý muốn của Đức Chúa Trời.

